

Οικονομική Ι

Εισαγωγική Διάλεξη

Δρ. Ευάγγελος Βαρούχας
varouchasv@hmu.gr

Ανάλυση Περιεχομένου του Μαθήματος

- Η Επιστήμη της Οικονομίας
- Το Οικονομικό Πρόβλημα
- Το Οικονομικό Κύκλωμα
- Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων
- Κόστος Ευκαιρίας
- Η Ζήτηση και η Προσφορά των Αγαθών, Ισορροπία
- Εμπόριο
- Πλεόνασμα Καταναλωτή, Πλεόνασμα Παραγωγού, Απώλεια Κοινωνικής Ευημερίας
- Κρατική Παρέμβαση, Ανώτατες και Κατώτατες Τιμές, Φόροι, Ποσοστώσεις
- Η Ελαστικότητα Ζήτησης και Προσφοράς
- Η Σταυροειδής και η Εισοδηματική Ελαστικότητα
- Χρησιμότητα
- Μορφές αγοράς
- Η Αγορά του Τέλειου Ανταγωνισμού
- Η Αγορά του Μονοπωλίου
- Αγορά Ολιγοπωλίου
- Αγορά Μονοπωλιακού Ανταγωνισμού
- Εξωτερικότητες
- Δημόσια Αγαθά και Κοινόκτητοι Πόροι
- Διεθνές Εμπόριο

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται οι φοιτητές να έχουν:

- ❑ Γνώσεις για να κατανοούν, να διακρίνουν και να περιγράφουν έννοιες που αφορούν την Μικροοικονομική όπως είναι το βασικό οικονομικό πρόβλημα, το οικονομικό κύκλωμα, την καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων, το κόστος ευκαιρίας, την ελαστικότητα, τη χρησιμότητα, το κόστος παραγωγής, τα έσοδα, τα κέρδη, τις διάφορες μορφές αγοράς, τις τεχνικές τιμολόγησης, τη θεωρία παιγνίων, τις εξωτερικότητες και το διεθνές εμπόριο.
- ❑ Δεξιότητες που θα τους καθιστούν ικανούς να συνδέουν το θεωρητικό πλαίσιο της Μικροοικονομικής με προβλήματα που αφορούν την μορφή της αγοράς και την λειτουργία της, όπως είναι ο μηχανισμός διαμόρφωσης τιμής, η μορφή αγοράς και οι στρατηγικές τιμολόγησης.
- ❑ Ικανότητες να κατανοούν, να αναλύουν και να παρουσιάζουν πρωτογενή και δευτερογενή δεδομένα που να αφορούν προβλήματα λειτουργίας της αγοράς σε συνάφεια με την μορφή της αγοράς.

Ατομική Επιλογή

- ❑ Η ατομική επιλογή κάθε ατόμου συνδέεται με τις αποφάσεις ως προς το τι θα πράξει, γεγονός που αναγκαστικά συνεπάγεται αποφάσεις για το τι να μην πράξει.
- ❑ Κάθε οικονομικό ζήτημα, σχετίζεται με τις ατομικές επιλογές.
- ❑ Οι παράγοντες που διαμορφώνουν τις ατομικές επιλογές είναι μεταξύ άλλων οι εξής:
 - Περιορισμός και σπανιότητα των πόρων
 - Κόστος ευκαιρίας (Το πραγματικό κόστος κτήσης ενός αγαθού είναι αυτά από τα οποία παραιτούμαστε)
 - Οριακή ανάλυση
 - Κίνητρα

Επίλυση Επιχειρησιακών Προβλημάτων & Λήψη Αποφάσεων

Ιδέες που Καθορίζουν τον Οικονομικό Τρόπο Σκέψης

1

Κάθε επιλογή είναι μια ανταλλακτική σχέση (tradeoff).

2

Κόστος είναι αυτό το οποίο πρέπει να θυσιάσετε για να αποκτήσετε κάτι άλλο.

3

Όφελος είναι αυτό που κερδίζετε από κάτι.

4

Τα άτομα κάνουν ορθολογικές επιλογές συγκρίνοντας τα οφέλη και τα κόστη των επιλογών αυτών.

5

Οι περισσότερες επιλογές είναι σχετικά με το πόσες επιλογές γίνονται στο όριο.

Μία επιλογή στο όριο είναι εκείνη που πραγματοποιείται κάνοντας σύγκριση όλων των σχετικών εναλλακτικών επιλογών συστηματικά και σταδιακά.

6

Οι επιλογές των ατόμων γίνονται με βάση τα κίνητρα που υπάρχουν.

Παραγωγικοί Πόροι/Συντελεστές

❑ Παραγωγικός πόρος/συντελεστής είναι οτιδήποτε μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να παραχθεί κάτι άλλο.

Κατηγορίες παραγωγικών πόρων/συντελεστών

- Γη
- Εργασία
- Φυσικό κεφάλαιο
- Ανθρώπινο κεφάλαιο

❑ Ορισμένοι οικονομολόγοι θεωρούν και την επιχειρηματικότητα ως συντελεστή παραγωγής.

❑ Η επιχειρηματικότητα είναι ο «καταλύτης» που ενεργοποιεί και ενώνει τους παραπάνω συντελεστές (εργασία, γη, φυσικό κεφάλαιο, ανθρώπινο κεφάλαιο). Ο επιχειρηματίας είναι αυτός που θα σκεφτεί την ιδέα, θα βρει τα κεφάλαια, θα νοικιάσει τον χώρο (γη) και θα προσλάβει τους εργαζόμενους (εργασία) για να ξεκινήσει η παραγωγή με απώτερο σκοπό την επίτευξη κέρδους.

❑ Οι παραγωγικοί πόροι βρίσκονται σε στενότητα, δηλαδή δεν διατίθενται σε επαρκείς ποσότητες ώστε να είναι δυνατή η ικανοποίηση όλων των παραγωγικών χρήσεων.

Το βασικό Οικονομικό Πρόβλημα

- Το βασικό ή κύριο οικονομικό πρόβλημα αναφέρεται ως η διαφορά ανάμεσα στις ποσότητες των αγαθών και υπηρεσιών που μπορεί μια οικονομία να παραγάγει (με βάση την πλήρη και αποδοτική απασχόληση των παραγωγικών συντελεστών που διαθέτει) και των ποσοτήτων των αγαθών και υπηρεσιών που θέλουν τα άτομα σ' αυτήν την οικονομία για να ικανοποιήσουν το σύνολο των αναγκών τους.
- Η ουσία του οικονομικού προβλήματος βρίσκεται στην σχετική στενότητα ή έλλειψη των αγαθών.
- Το πρόβλημα αυτό απασχολεί κάθε κοινωνία.

Μακροοικονομική & Μικροοικονομική

- Η Μικροοικονομική εστιάζει και μελετά τις επιλογές που κάνουν τα άτομα και οι επιχειρήσεις και τις συνέπειες αυτών των επιλογών (αποφάσεις καταναλωτών και νοικοκυριών, στρατηγικές επιχειρήσεων, τιμολόγηση).
- Η Μακροοικονομική εξετάζει τη γενική συμπεριφορά της οικονομίας. Με άλλα λόγια η Μακροοικονομική μελετά πώς οι ενέργειες όλων των ατόμων και των επιχειρήσεων στην οικονομία αλληλεπιδρούν για να παράγουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο οικονομικής απόδοσης ως σύνολο.

Μακροοικονομική & Μικροοικονομική

Μικροοικονομικά ερωτήματα

Πρέπει να σπουδάσω οικονομική ή να απασχοληθώ τώρα σε μια δουλειά;

Τι καθορίζει τον μισθό που πρόσφερε η Citibank στην Τζέρι Καμάγιο, μια νεαρή κάτοχο MBA;

Τι περιλαμβάνει το κόστος ενός νέου μαθήματος που θα προσφέρει ένα πανεπιστήμιο ή ένα κολέγιο;

Ποιες πολιτικές θα πρέπει να υιοθετήσει η κυβέρνηση προκειμένου να διευκολύνει τους φοιτητές με χαμηλό εισόδημα να μπορούν να σπουδάσουν;

Τι καθορίζει την απόφαση της Citibank να ανοίξει ένα νέο υποκατάστημα στη Σαγκάη;

Μακροοικονομικά ερωτήματα

Πόσα άτομα απασχολούνται συνολικά στην οικονομία κατά το τρέχον έτος;

Τι καθορίζει το συνολικό επίπεδο των μισθών που καταβάλλονται στους εργαζόμενους σε ένα δεδομένο έτος;

Τι καθορίζει το γενικό επίπεδο των τιμών στην οικονομία στο σύνολό της;

Ποιες πολιτικές θα πρέπει να εφαρμόσει η κυβέρνηση για την προώθηση της απασχόλησης και της ανάπτυξης της οικονομίας στο σύνολό της;

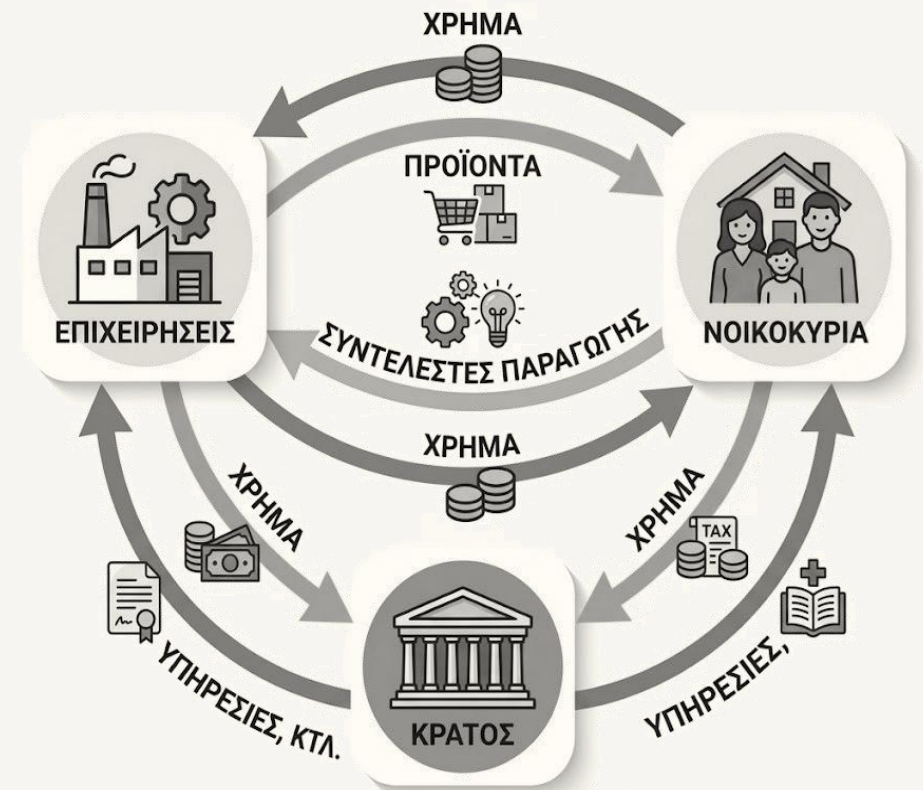
Τι καθορίζει τις συνολικές ανταλλαγές εμπορευμάτων, υπηρεσιών και κεφαλαίου μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και του υπόλοιπου κόσμου;

Θετική Οικονομική & Κανονιστική Οικονομική

- **Θετική Οικονομική** είναι ο κλάδος της οικονομικής ανάλυσης που περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί στην πράξη η οικονομία.
- **Κανονιστική Οικονομική** είναι ο κλάδος της οικονομικής που διατυπώνει θέσεις για τον τρόπο με τον οποίο θα έπρεπε να λειτουργεί η οικονομία.

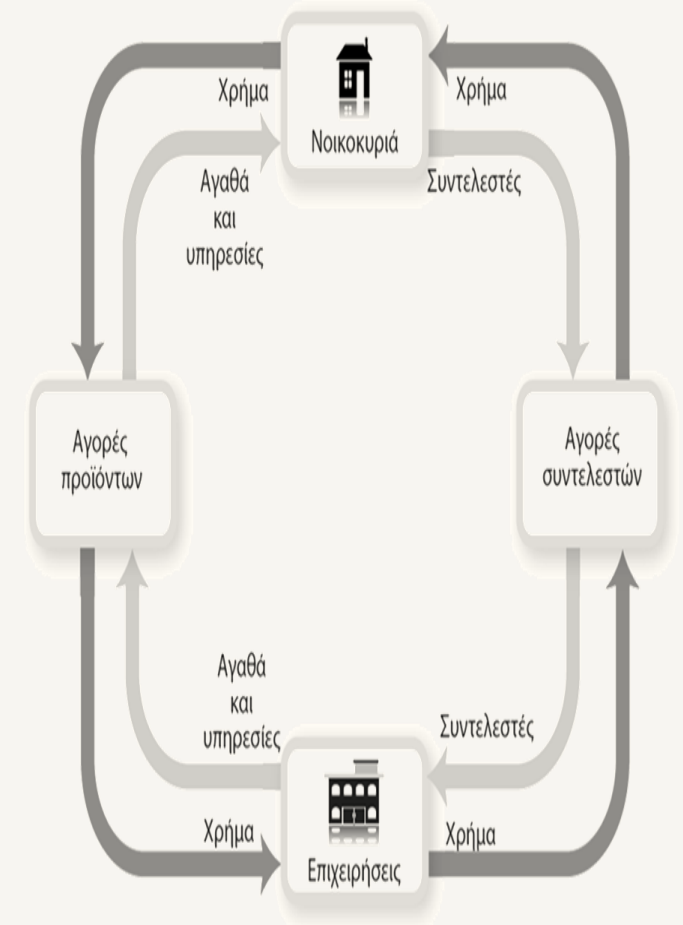
Οικονομικό κύκλωμα

- Το Οικονομικό κύκλωμα είναι το σύνολο των σχέσεων που δημιουργούνται μεταξύ των βασικών μονάδων ενός οικονομικού συστήματος.
- Στην απλούστερη μορφή περιλαμβάνει τις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων, νοικοκυριών και κράτους και δείχνει τις ροές αγαθών, παραγωγικών συντελεστών και χρήματος που παρατηρούνται στην οικονομία.

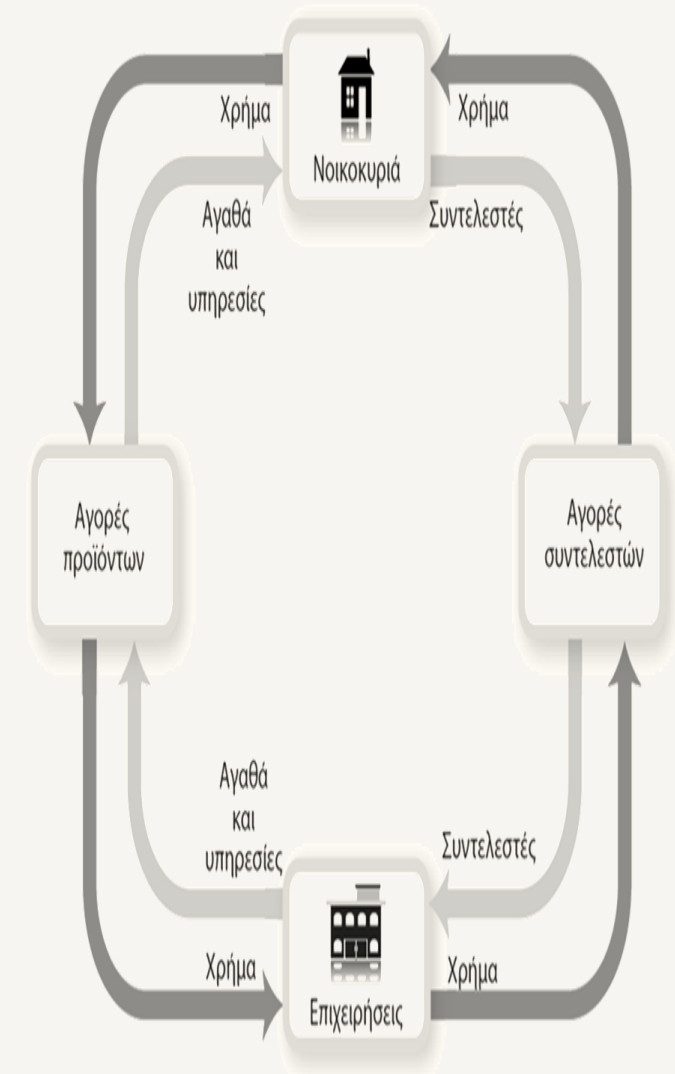
Διάγραμμα Κυκλικής Ροής

- Το διάγραμμα της κυκλικής ροής είναι ένα υπόδειγμα που αναπαριστά τις συναλλαγές σε μια οικονομία με ροές γύρω από έναν κύκλο.
- Το διάγραμμα κυκλικής ροής αντιπροσωπεύει τις συναλλαγές στο εσωτερικό της οικονομίας, όπως τις ροές αγαθών, υπηρεσιών και χρήματος μεταξύ των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Οι συναλλαγές αυτές πραγματοποιούνται στις αγορές αγαθών και υπηρεσιών και στις αγορές των συντελεστών της παραγωγής.

Διάγραμμα Κυκλικής Ροής

- Το νοικοκυριό αποτελείται από άτομο(α) με συγκεκριμένο εισόδημα.
- Η επιχείρηση είναι ένας οργανισμός που παράγει αγαθά και υπηρεσίες προς πώληση.
- Στις αγορές προϊόντων λαμβάνουν χώρα οι αγοροπωλησίες υπηρεσιών και αγαθών. Από τις αγορές αυτές τα νοικοκυριά αγοράζουν αγαθά και υπηρεσίες, τα οποία παράγονται από τις επιχειρήσεις.
- Στις αγορές συντελεστών πωλούνται και αγοράζονται παραγωγικοί πόροι (κεφάλαιο και εργασία). Η πιο γνωστή αγορά συντελεστών παραγωγής είναι η αγορά εργασίας.

Αβεβαιότητα

➤ Έννοια & Επίδραση:

- Η **αβεβαιότητα** αποτελεί καθοριστικό παράγοντα της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς τα αποτελέσματα των ενεργειών δεν είναι εκ των προτέρων γνωστά.
 - Παραγωγοί/Αγρότες: Αντιμετωπίζουν αστάθμητους εξωγενείς παράγοντες (π.χ. καιρικές συνθήκες) που επηρεάζουν το τελικό προϊόν.
 - Εργαζόμενοι: Εκτίθενται σε κινδύνους απασχόλησης (απόλυση, εργατικό ατύχημα).
 - Επιχειρηματίες: Διαχειρίζονται τον κίνδυνο μεταξύ κέρδους και ζημίας.

➤ Λήψη Αποφάσεων & Προσδοκίες:

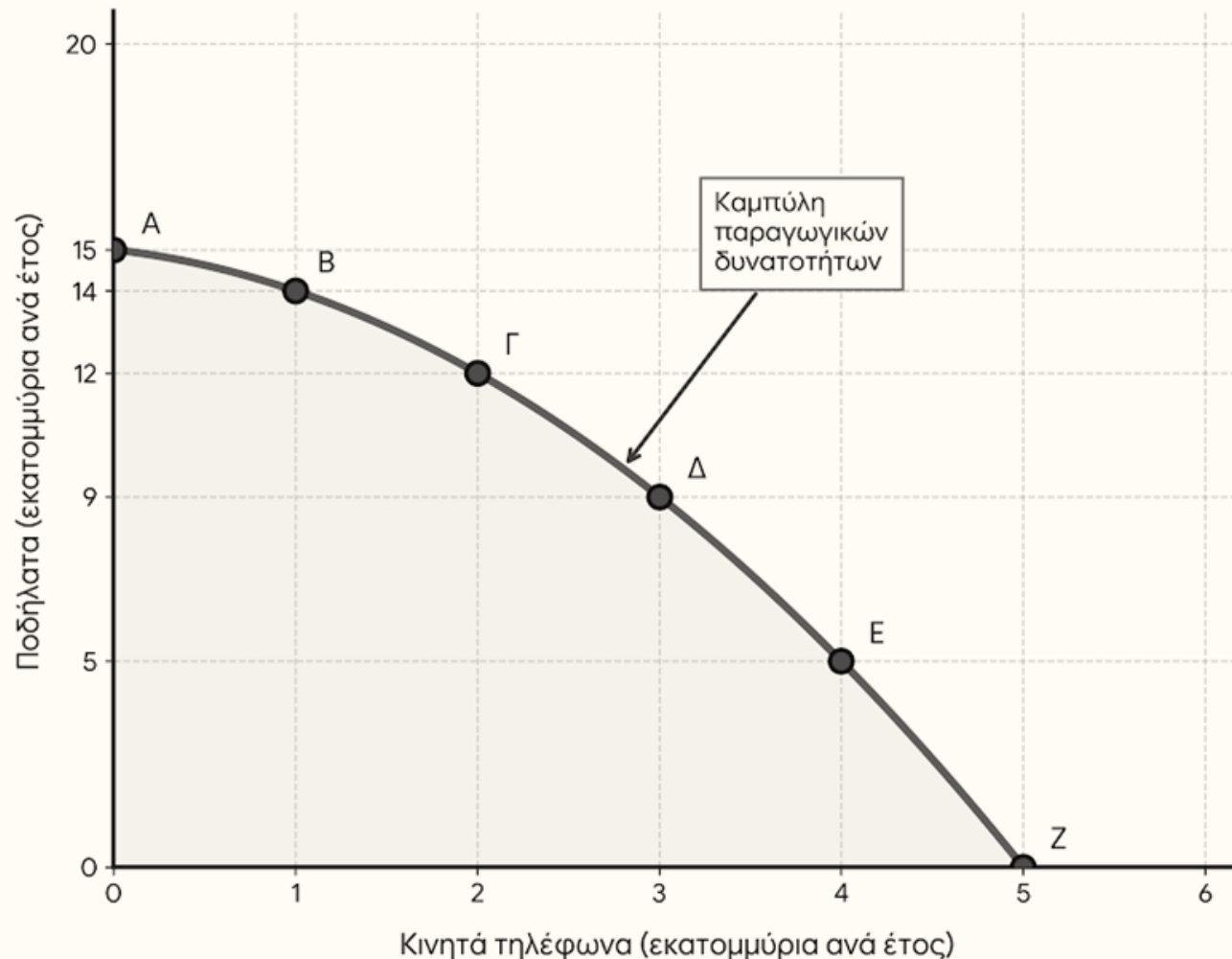
- Ελλείψει βεβαιότητας, τα άτομα λαμβάνουν αποφάσεις βασιζόμενα στις προσδοκίες τους για τα μελλοντικά αποτελέσματα.

➤ Διαχείριση Κινδύνου:

- Η ανάγκη μερικής ή ολικής εξασφάλισης έναντι του κινδύνου οδήγησε στη δημιουργία και τη ραγδαία ανάπτυξη του ασφαλιστικού κλάδου στη σύγχρονη οικονομία.

Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (ΚΠΔ)

- ❖ **ΚΠΔ:** Είναι μια καμπύλη που δείχνει τους συνδυασμούς των ποσοτήτων αγαθών και υπηρεσιών που μπορούν να παραχθούν και τους συνδυασμούς που δεν μπορούν να παραχθούν, δεδομένων των διαθέσιμων συντελεστών παραγωγής και του επιπέδου της τεχνολογίας.
 - Υποθέσεις:
 - 1) Η οικονομία χρησιμοποιεί ορθολογικά και αποδοτικά όλους τους παραγωγικούς συντελεστές της
 - 2) Η τεχνολογία παραγωγής είναι δεδομένη
 - 3) Υποθέτουμε ότι παράγονται μόνο 2 αγαθά (κινητά και ποδήλατα)
- ❖ Η ΚΠΔ έχει αρνητική κλίση, επειδή οι μεταβολές στη ποσότητα του ενός αγαθού (π.χ. ποδήλατα) κινούνται προς την αντίθετη κατεύθυνση από τις μεταβολές της ποσότητας του άλλου αγαθού (κινητά).
- ❖ Οι άνθρωποι πραγματοποιούν αντισταθμίσεις όταν θυσιάζουν κάτι προκειμένου να αποκτήσουν κάτι άλλο.
- ❖ Η ΚΠΔ απεικονίζει τις αντισταθμίσεις που πρέπει να κάνει μια οικονομία που παράγει δύο μόνο αγαθά.
- ❖ Η ΚΠΔ δείχνει τη μέγιστη ποσότητα που μπορεί να παραχθεί από ένα αγαθό για κάθε εφικτή ποσότητα του άλλου αγαθού.

Ο Πίνακας και το Διάγραμμα απεικονίζουν την καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων για τα κινητά τηλέφωνα και ποδήλατα.

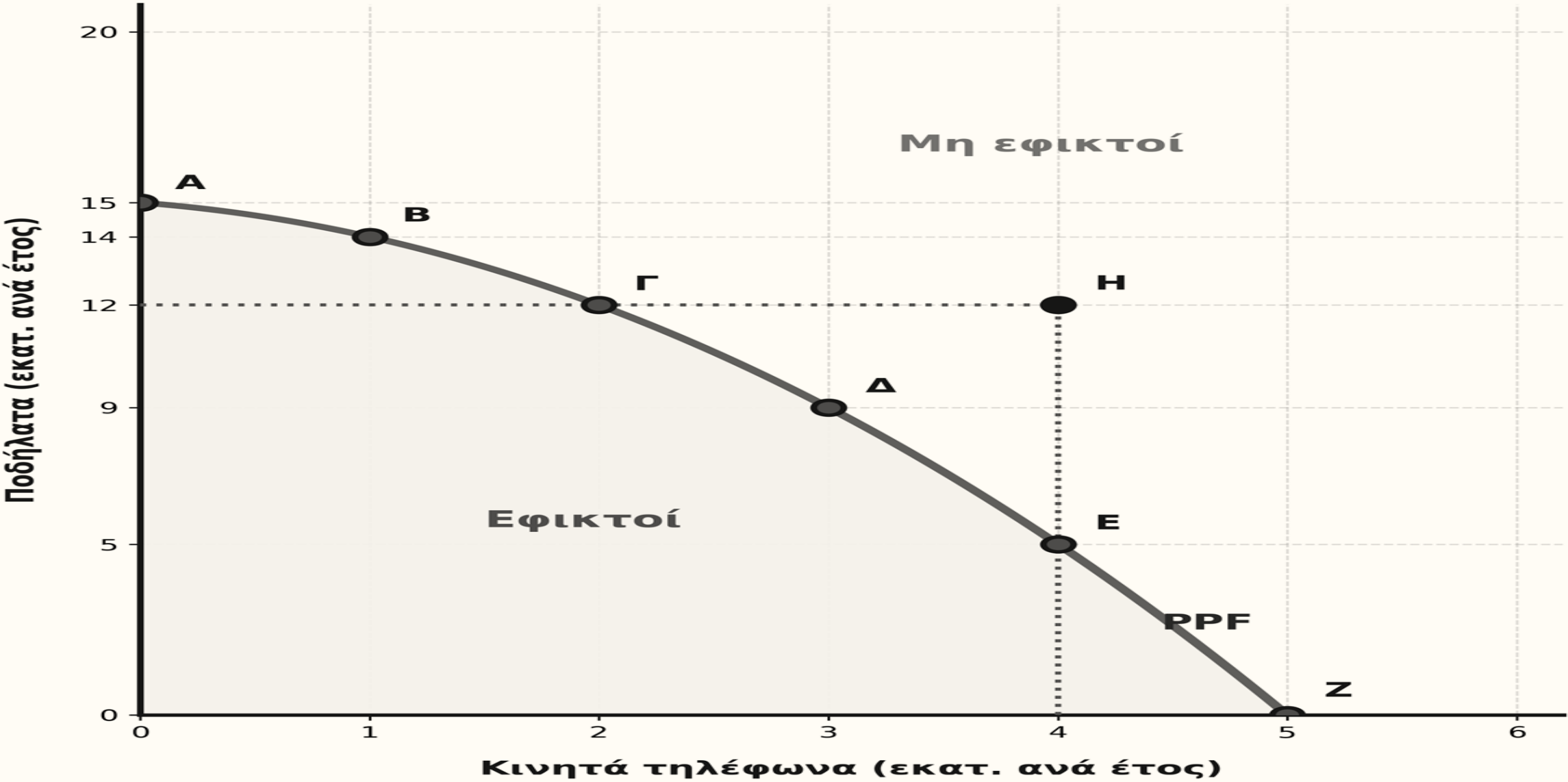
Το σημείο A δείχνει ότι, εάν η οικονομία δεν παράγει καθόλου κινητά τηλέφωνα, η μέγιστη ποσότητα ποδηλάτων που θα μπορεί να παράγει, ανέρχεται σε 15 εκατ. το χρόνο. Κάθε σημείο A, B, Γ, Δ, E και Z του διαγράμματος αναπαριστά τη δυνατότητα όπως εμφανίζεται στον πίνακα με το ίδιο γράμμα. Η καμπύλη που διέρχεται από αυτά τα σημεία αποτελεί την καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων.

Κινητά τηλέφωνα (εκατ. ανά έτος)	0	1	2	3	4	5
Ποδήλατα (εκατ. ανά έτος)	15	14	12	9	5	0
Δυνατότητα	A	B	Γ	Δ	E	Z

Αποτελεσματική Παραγωγή, Εφικτοί και Ανέφικτοι Συνδυασμοί

- ❖ Αποτελεσματική παραγωγή: Μία κατάσταση στην οποία η οικονομία παράγει ότι είναι δυνατό με τους πόρους που διαθέτει, αλλά δεν μπορεί να παράγει μεγαλύτερη ποσότητα ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας χωρίς να παράγει λιγότερο από ένα άλλο αγαθό ή υπηρεσία.
- Η Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων διαχωρίζει τους εφικτούς από τους μη εφικτούς συνδυασμούς παραγωγής.
- Εφικτοί Συνδυασμοί
 - Η οικονομία έχει τη δυνατότητα να παράγει σε σημεία που βρίσκονται επάνω στην ΚΠΔ (αποτελεσματική παραγωγή) και σε σημεία εντός της ΚΠΔ (αναποτελεσματική παραγωγή).
- Ανέφικτοι Συνδυασμοί
 - Η ανέφικτοι συνδυασμοί εντοπίζονται σε σημεία εκτός της ΚΠΔ και δεν μπορούν να παραχθούν με τους διαθέσιμους πόρους και τεχνολογία.

Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (PPF)

Η ΚΑΜΠΥΛΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ (ΚΠΔ)

ΣΗΜΕΙΑ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΚΠΔ:
(Α, Β, Γ)

ΕΙΝΑΙ ΕΦΙΚΤΑ
ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΙΝΑΙ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ

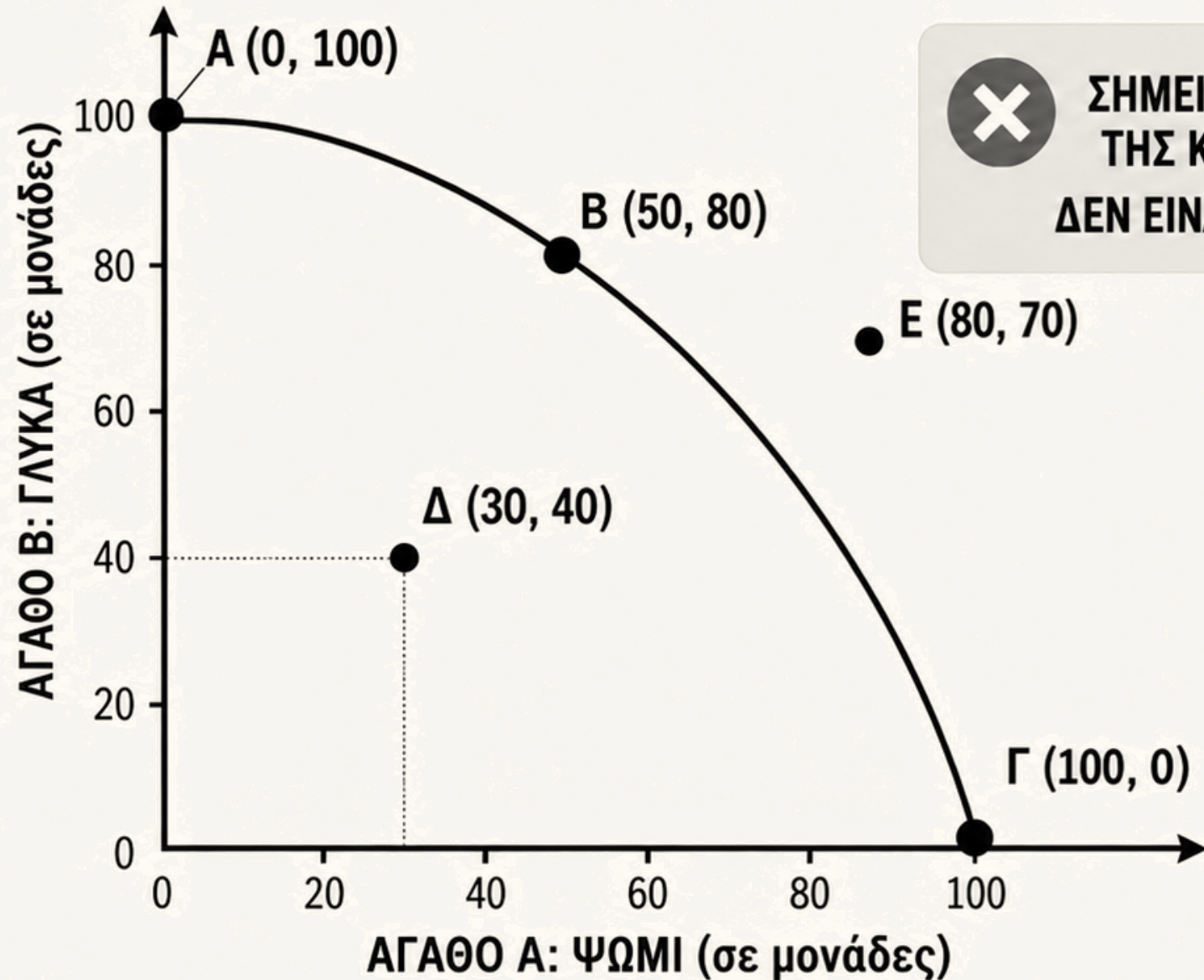

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΚΠΔ:
(Δ)

ΕΙΝΑΙ ΕΦΙΚΤΑ
ΑΛΛΑ Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΕΙΝΑΙ **ΑΝΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ**

ΣΗΜΕΙΑ ΕΚΤΟΣ
ΤΗΣ ΚΠΔ: (Ε)
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΦΙΚΤΑ

Κόστος Ευκαιρίας

- Κόστος ευκαιρίας ορίζεται ως η θυσία ενός αγαθού (ή αγαθών) προκειμένου να παραχθεί κάποιο άλλο με τη χρησιμοποίηση των ίδιων παραγωγικών συντελεστών και δίνεται από τον ακόλουθο τύπο:
- **Κόστος ευκαιρίας αγαθού X** = $\frac{\text{Μονάδες του Y που Θυσιάζονται}}{\text{Μονάδες του X που Παράγονται}}$ ή $KE_X = \frac{\Delta Y}{\Delta X}$
- **Κόστος ευκαιρίας Αγαθού Y** = $\frac{\text{Μονάδες του X που Θυσιάζονται}}{\text{Μονάδες του Y που Παράγονται}}$ ή $KE_Y = \frac{\Delta X}{\Delta Y}$

Άσκηση

Η ΕΚΦΩΝΗΣΗ

ΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΑΡΑΓΕΙ ΔΥΟ ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΛΗΡΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕ ΔΕΔΟΜΕΝΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΟΠΩΣ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΙΝΑΚΑ:

ΨΩΜΙ (X)
(σε κιλά)

ΓΛΥΚΑ (Y)
(σε κιλά)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ	ΨΩΜΙ (X)	ΓΛΥΚΑ (Y)
A	0	100
B	10	80
Γ	20	50

ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΤΟΥ X ΣΕ ΟΡΟΥΣ Y ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΙΣ A → B ΚΑΙ B → Γ.
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.

Η ΛΥΣΗ

$$KE_X = \frac{\Delta Y}{\Delta X}$$

1. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ KE_x

α ΜΕΤΑΒΑΣΗ A → B:

$$KE_{X(A \rightarrow B)} = \frac{100 - 80}{10 - 0} = \frac{20}{10} = 2$$

β ΜΕΤΑΒΑΣΗ B → Γ:

$$KE_{X(B \rightarrow \Gamma)} = \frac{80 - 50}{20 - 10} = \frac{30}{10} = 3$$

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

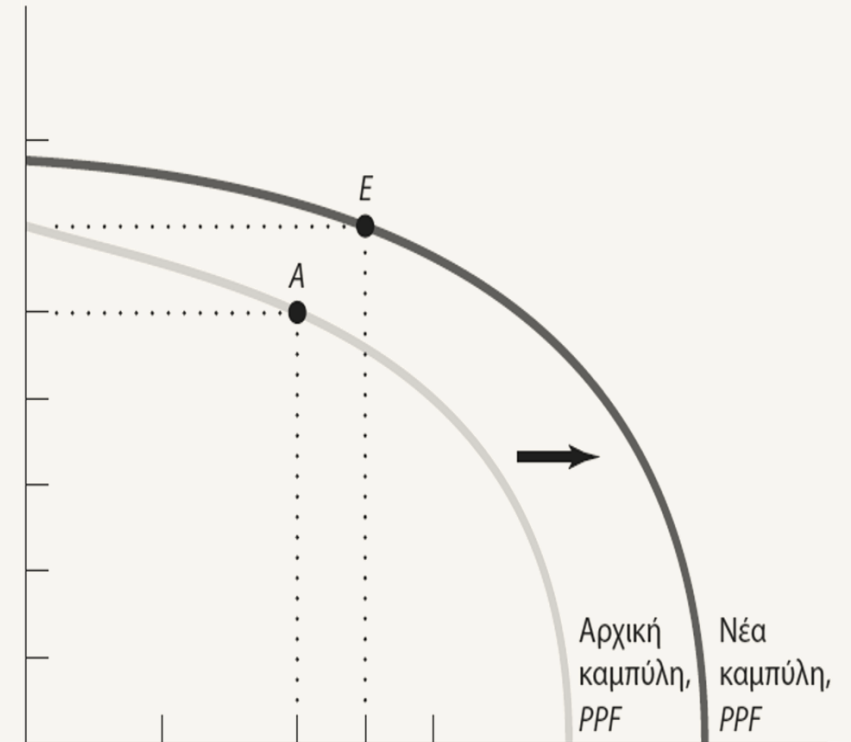
A → B (KE_x=2): ΓΙΑ ΚΑΘΕ 1 ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΜΟΝΑΔΑ ΤΟΥ X, ΘΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ 2 ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΟΥ Y.

B → Γ (KE_x=3): ΓΙΑ ΚΑΘΕ 1 ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΜΟΝΑΔΑ ΤΟΥ X, ΘΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ 3 ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΟΥ Y.

Οικονομική Μεγέθυνση

- ❖ Η οικονομική μεγέθυνση επιτρέπει τη βιώσιμη αύξηση του συνολικού προϊόντος.
- ❖ Οικονομική μεγέθυνση σημαίνει μετατόπιση της ΚΠΔ προς τα έξω και δεξιά.
- ❖ Υπάρχουν δύο γενικές πηγές οικονομικής μεγέθυνσης:
 - Η αύξηση των παραγωγικών πόρων μιας οικονομίας
 - Η πρόοδος στην τεχνολογία

Απόλυτο και Συγκριτικό Πλεονέκτημα

- **Απόλυτο πλεονέκτημα** → Όταν ένα άτομο (ή μια οικονομία) είναι περισσότερο παραγωγικό από ένα άλλο, δηλαδή χρειάζεται λιγότερους παραγωγικούς συντελεστές ή χρειάζεται λιγότερο χρόνο για να παράξει ένα προϊόν ή να εκτελέσει μια παραγωγική δραστηριότητα.
- **Συγκριτικό πλεονέκτημα** → Η ικανότητα ενός ατόμου να εκτελεί μία δραστηριότητα ή να παράγει ένα προϊόν ή μία υπηρεσία με χαμηλότερο κόστος ευκαιρίας έναντι οποιουδήποτε άλλου.

Εμπόριο και Οφέλη

(Μέσα από 1 Υποθετικό Παράδειγμα)

❖ Έστω ότι στο κατάστημα της Liz παράγονται smoothies και σαλάτες. Η ίδια μπορεί να παράγει είτε μια σαλάτα είτε ένα smoothie κάθε 2 λεπτά.

Παραγωγικές δυνατότητες Liz

Είδος	Λεπτά για την παραγωγή 1	Ποσότητα ανά ώρα
Smoothies	2	30
Σαλάτες	2	30

❖ Έστω ότι στο κατάστημα του Joe παράγονται smoothies και σαλάτες. Ο ίδιος μπορεί να παράγει μια σαλάτα κάθε 2 λεπτά και ένα smoothie κάθε 10 λεπτά.

Παραγωγικές δυνατότητες Joe

Είδος	Λεπτά για την παραγωγή 1	Ποσότητα ανά ώρα
Smoothies	10	6
Σαλάτες	2	30

Εμπόριο και Οφέλη

- ❖ Το κόστος ευκαιρίας παραγωγής ενός smoothie της Liz είναι μία (1) σαλάτα.
- ❖ Το κόστος ευκαιρίας παραγωγής μιας σαλάτας της Liz είναι ένα (1) smoothie.
- ❖ Το κόστος ευκαιρίας παραγωγής ενός smoothie του Joe είναι 5 σαλάτες.
- ❖ Το κόστος ευκαιρίας παραγωγής μιας σαλάτας του Joe είναι το $1/5$ ενός smoothie.
- ❖ Η Liz έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στην παραγωγή των smoothies.
- ❖ Ο Joe έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στην παραγωγή σαλάτας.

(α) Το PPF της Liz και η παραγωγή της

Η Liz μπορεί να παράγει 30 smoothies την ώρα ή 30 σαλάτες την ώρα ή οποιονδήποτε άλλον συνδυασμό κατά μήκος του PPF της στο μέρος (α). Η Liz επιλέγει να παράγει 15 smoothies και 15 σαλάτες την ώρα.

(β) Το PPF του Joe και η παραγωγή του

Ο Joe μπορεί να παράγει 6 smoothies την ώρα ή 30 σαλάτες την ώρα ή οποιονδήποτε άλλον συνδυασμό κατά μήκος του PPF του στο μέρος (β). Ο Joe επιλέγει να παράγει 5 smoothies και 5 σαλάτες την ώρα.

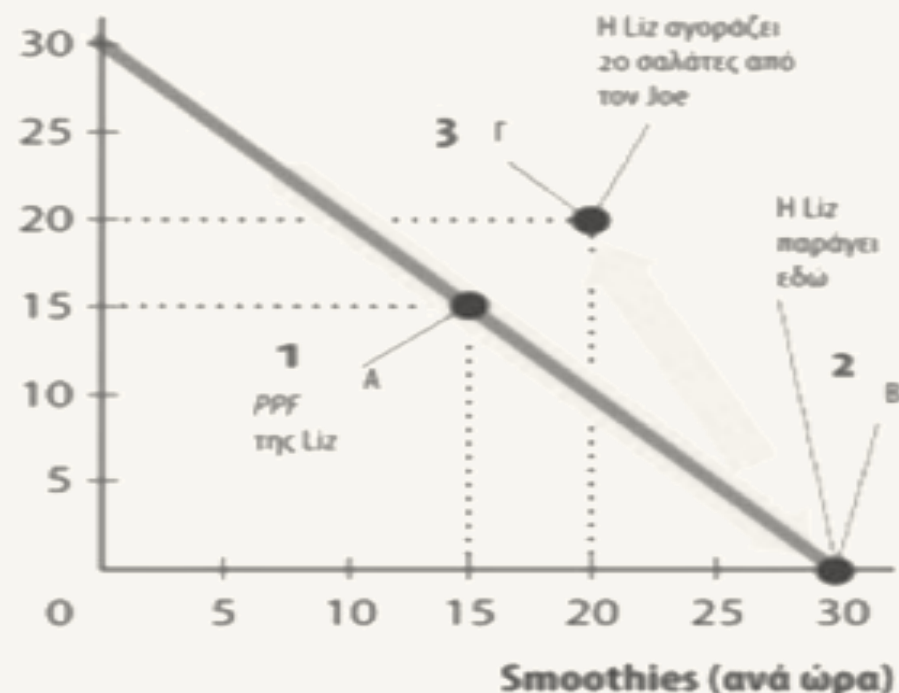
Εμπόριο και Οφέλη

- ❖ Έστω ότι συζητούν μεταξύ τους για πιθανή συνεργασία.
- ❖ Αποφασίζουν να συνεργαστούν κάνοντας εμπόριο.
- ❖ Μετά την απόφαση αυτή ο κάθε ένας θα εξειδικευτεί στην παραγωγή του αγαθού που έχει συγκριτικό πλεονέκτημα.
- ❖ Μέσα από το εμπόριο θα επωφεληθούν και οι δύο (2).

	Liz	Joe
Πριν το Εμπόριο		
Smoothies	15	5
Σαλάτες	15	5
Εξειδίκευση		
Smoothies	30	0
Σαλάτες	0	30
Εμπόριο		
Smoothies	πουλά 10	αγοράζει 10
Σαλάτες	αγοράζει 20	πουλά 20
Μετά το Εμπόριο		
Smoothies	20	10
Σαλάτες	20	10
Κέρδη από το Εμπόριο		
Smoothies	+5	+5
Σαλάτες	+5	+5

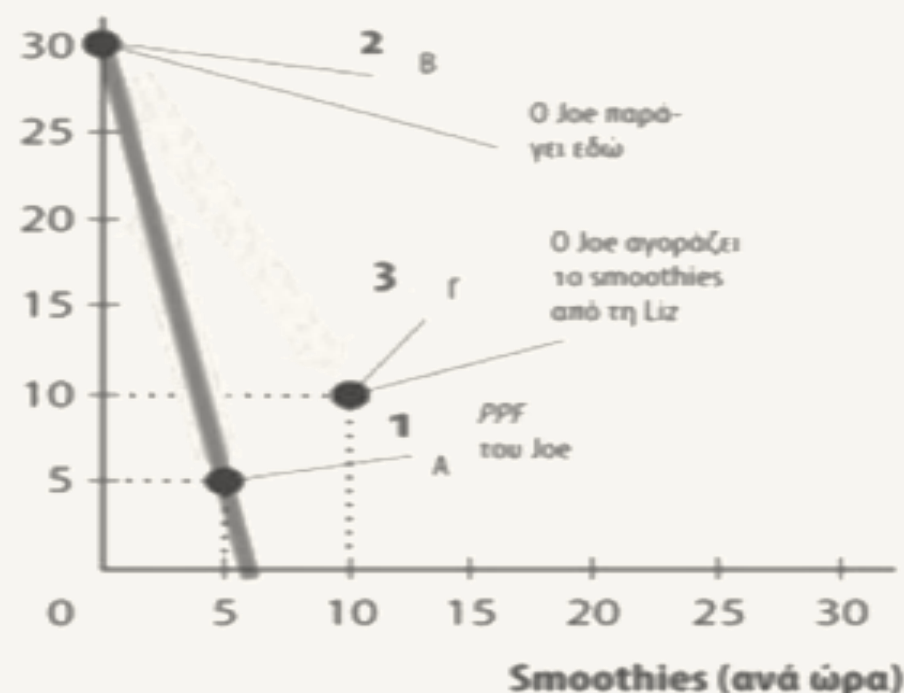
α) Τα κέρδη της Liz από το εμπόριο

Σαλάτες (ανά ώρα)

β) Τα κέρδη του Joe από το εμπόριο

Σαλάτες (ανά ώρα)

1 Πριν αρχίσει το μεταξύ τους εμπόριο, η Liz και ο Joe παράγουν στο σημείο A των ατομικών τους καμπυλών PPF.

2 Ο Joe εξειδικεύεται στις σαλάτες και η Liz εξειδικεύεται στα smoothies, έτσι ώστε ο καθένας τους να παράγει στο σημείο B της δικιάς του καμπύλης PPF.

3 Ανταλλάσσουν smoothies για σαλάτες στην τιμή των 2 σαλατών ανά smoothie. Μετά το μεταξύ τους εμπόριο καθένας τους πηγαίνει στο σημείο Γ – ένα σημείο εκτός των ατομικών τους καμπυλών PPF. Ο καθένας κερδίζει 5 σαλάτες και 5 smoothies, δηλαδή οι ποσότητες στο σημείο Γ μείον τις ποσότητες στο σημείο A.

Υλικό Βασισμένο στα Συγγράμματα:

- **Paul Krugman & Robin Wells (2018). Μικροοικονομική σε Διδακτικές Ενότητες. Εκδόσεις Gutenberg.**
- **Κωνσταντίνος Σπινθηρόπουλος, Κωνσταντίνος Παυλίτσας & Γεώργιος Γερονικολάου (2024). Οικονομική και Ειδικά Θέματα Ανάπτυξης. Εκδόσεις Αλέξανδρος ΙΚΕ.**
- **Robin Bade & Michael Parkin (2018). Μικροοικονομική: Θεωρία Πρακτική. Εκδόσεις Rosili.**